

Tűreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Elő évfolyam — 59 szám. Szombat Cluj-Kolozsvár, 1932 augusztus 20

A világűrbe

repült Piccard tanár, 17.000 méterre a földtől. Kirepült a világűrbe, tudományos méréseket eszközölni. Csupán arra az egyre nem vitt magával mérőkészüléket, hogy az inség szeleit megmérhesse vele. Ugy röppent a magasba, mintha elakart volna szakadni a meddő, kopasz földtől. Pedig a világűrben e kívül mincse számunkra hely... Tehát egyelőre mégis ez kellene, a legfontosabb feladata legyen az embereknek, hogy ezen a kis sárgómböcskén, amelyet a teremtet nekünk adott, emberhez méltó megélhetést biztosítsunk.

A nemzetek versengének egymással, melyeknek telik jobban minél költségesebb és nagyszerűbb találmányok előállítására. És kell a pénz, mert a nagy versengés áldozatot kíván, de nem máshonnan, mint a szerencsétlen adófizető néptől. A nép meggyőnyed a fizetés terhe alatt, kiesik szájából a falat kenyér, de a repülőgépek, a különböző motorok, tankok, halálgépek berregése nem szűnik meg fejünk felett és körülöttünk. Katonáságot tart minden állam az ország biztonsága érdekében. Milliós katonák, millió fegyver, mind azért, mert védelmezni kell a hátt. Közben bömbölnek szeretetreméltó politikusaink a genfi népszövetségen... Ordítják karban: Leszerelni!... Majd komoly arccal megtagadják a dolgokat, nehogy elsiessék. Tárgyalások, megegyezések után a fegyvergyárakban lázas munka indul, a katonaságot kemény kiképzésben részesítik, mert közeledik a leszerelés. Európa különböző részein forradalmat szít a nép az általános leszerelés mellett, amelynek eredményeképpen a leszerelésre előkészített gyilkos fegyverek eldördülnek. De ez még mind semmi. A technika vívmánya elérte a csúcspontot... Megindult majd a beígért leszerelési terror, a halálsugár és az éhes, felázadt népet vér nélkül öli meg. Utóvégre is nem föltétlen szükséges a vérontás, elég egy halálsugár, esetleg néhány gázbomba... Vagy mit... ha már repülésen kezdtük, legközelebb az ismeretlenség homályából előlép egy tudós tanár, aki nem egyedül repül fel majd a világűrbe, hanem csodálatos találmányával felrobbantja levegőbe röpíti az egész nyomorgó világot.

Ujabb kommunista letartóztatások Budapesten

Sallai és Fürst utódját, Pohl Sándor kommunistavezért is elfogták

BUDAPEST. Sallai és Fürst kommunista vezérek elfogatása és kihallgatása idején a budapesti rendőrségnek újabb kommunista sejt jutott tudomására, amelynek felderítésére a legerélyesebb nyomozást vezette be. A nyomozásnak meg is lett az eredménye, mert megtalálták Görgey-ucca 20 szám alatt azt a nyomdát, ahol a kommunista propaganda iratokat készítették. Egyidejűleg a rendőrség

letartóztatta Kopácsék I. varrónót, Tisza László tisztviselőt, Madzsar József fogorvost és Hán Károly festőt, akik a kommunista tevékenységben aktív részt vettek. Ugyancsak sikerült a rendőrségnek kinyomoznia, hogy Sallai és Fürst kommunista vezérek kivégzése után 20 napra már Pohl Sándor volt a magyarországi kommunisták technikai vezetője, aki ezzel a megbízással érkezett Moszk-

vából. Pohl Sándor már korábban is aktív részt vett a magyarországi kommunista mozgalmakban, mi-ért is hosszabb ideig el is volt zárva, kiszabadulása után pedig Moszkvába utazott, ahonnan most technikai vezetői minőségben érkezett Budapestre. Mindannyiukat letartóztatták és a büntetőosztálynak adták át kihallgatás végett, aminek megtörténte után át fogják adni őket az ügyészségnek.

A Magyar Párt parlamenti nyilatkozata a kisebbségi kérdésről

BUCURESTI. A kamara tegnapi ülésén Hegedüs Nándor, Bihar megye magyarpárti képviselője rámutat azokra a hírekre, amelyek szerint a kormány az új kölcsönből a folyó fizetéseket és nyugdíjakat fogja folyósítani, míg az illetmény hátralékokat majd a rendes havi inkasszóból fogja folyósítani, míg az illetmény-hátralékokat majd a rendes havi inkasszóból igyekszik csökkenteni. Nem hiszi azonban, hogy a folyó inkasszóból telne erre a célra. Kérdezi,

mikor és hogyan akarja a fizetés és nyugdíj-hátralékokat a kormány végre rendezni,

hogy segítsen a nyugdíjasok nyomorán és a tisztviselők gondjain? Kérde továbbá, hogy

mikor intézik el az 1929 évi nyugdíjtörvény alapján benyújtott nyugdíjaztatási kérvényeket.

Az annakidején esküdt nem tett tisztviselők és tanítók nyugdíjáról van szó, akiknek kérvényeit Argetoianu egyszerűen ad acta tette félre azzal, hogy nincsen pénz.

D. R. Ioanitescu munkaügyi miniszter kijelenti, hogy a kormány minden lehetőt elkövet a panaszok orvoslására.

Hegedüs Nándor nincs megelégedve a miniszter válaszával.

Vannak, akik májusra és júniusra sem kaptak nyugdíjat, mert egyes helyeken más cé-

lokra költötték el a kiutalt pénzt.

Hogyan fognak hozzájutni itt a régi hátralékokhoz?

Laár Ferenc magyarpárti: Vannak helyek, ahol még a júliusi fizetést sem fizették ki.

Vasilescu Valjean az erdélyi román. kath. Státus ügyét teszi szóvá, Onisifor Ghibu ismert érveit bangoztatva, kéri a kormányt, tekintse semmisnek a Vatikánnal kötött egyezményt, mert az rendkívül hátrányos az országra.

Dr. Willer József, válaszolva, bangsulyozza, hogy Valjean egy röpiratból veszi érveit, amely Pop Valér volt igazságügyminiszter ellen íródott politikai céllal.

Vasilescu Valjean: Az államot egy millió kár érte.

Dr. Sulyok István: Hogy mondhat ilyen, hiszen a Státus sohasem volt az államé.

Ezután German szocialista képviselő a resicai munkások helyzetéről beszél és panaszolja, hogy az ottani üzenemek nem fizetik a munkások illetményeit, holott erre a célra pénzt kaptak az államtól.

Ioanitescu munkaügyi miniszter hangsulyozza, hogy mindent megtesz a felhozott panaszok orvoslására.

Ezután folytatták a felirati vitát, amelyhez gr. Bethlen György a Magyar Párt elnöke szólalt fel. Nyilatkozatot olvas fel, amely hangsulyozza, hogy a lefolyt választások kétségtelenül hebizonyították, hogy a

romániai magyarság túlnyomó többsége kitart a Magyar Párt mellett.

Bethlen ismételt felajánlja mindazokhoz a törvényjavaslatokhoz, melyek az ország gazdasági helyzetének javítását és a válság enyhítését célozzák a Magyar Párt teljes támogatását.

Nyomatékosan felhívja a kormányt

a 14 éve elintézésre váró kisebbségi kérdés rendezésére, amit elsősorban a hatalmon levő párttól vár, amely a gyulafehérvári pontokat megalkotta.

Rámutat a nemzetközi szerződésekre, amelyeknek rendelkezéseit nem mindig respektálják és mindig vannak olyan pontok, amelyeket nem tartanak be. Soha el nem évülő jog alapján kéri ezeknek a pontoknak a tisztteletbentartását és kéri a magyar kisebbség kulturális és gazdasági sérelmeinek orvoslását.

Az ülés további folyamán a cuzista és zsidó képviselők között súlyos összeütközés támadt. Cuza György eközben rongyosoknak nevezi a zsidó képviselőket, mire azok azt kiabálják: Maga rongy, csöcselék, szégyelje magát. Óriási zaj, botrány, Robu szintén beleavatkozik a botrányos sértetésekbe és a rendet alig bírják helyreállítani.

Kitört a forradalom Argentínában

BUENOS-AYRES. Ris Grand de del Sol államban forradalmi felkelés tört ki, amely fenyegető méreteket öltött. Hir szerint a forradalmárok csatlakoztak a szomszédos Sao Paulo állam felkelő csapataihoz. Mint ismeretes, a Sao Paulo államban kitört forradalmi megmozdulást a kormánycsapatok még mindig nem tudták elnyomni, noha a zendülés már több, mint egy hónapja tart.

Három magyar játékos-sal érkezett meg a svájci Young Fellows csapata

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este nagyszámu közönség élén Baleanu őrnagy labdarugó szövetségi elnökkel és dr. A. T. Muresan városi tanácsossal várta a pályaudvaron a svájci Young Fellows csapatát. A nagyváradi gyors menetrendszerű pontossággal érkezett be a pályaudvarra és az egyik kocsi ajtajában megjelentek a svájci játékosok. Egytől-egyig derék, jólmegtermett emberek a svájci játékosok, csak egy kicsi köztük: Hirzer, a magyar válogatott csapat harmadik tagja és volt kapitánya. Magyar beszédű hangos a svájci csapat. Nem csoda, hiszen Winkler tréneren kívül még három játékos magyar: Hirzer—Hires, Khadoma és Winkler IV. Valóságos nemzetközi társaság a svájci „fiatal csikók” csapata. Magyarokon kívül cseh és német játékosok is vannak a csapatban. Mintha a csapat is kifejezője lenne Svájc nemzetközi jellegének.

Az elsőosztályú váróteremben dr. A. T. Muresan városi tanácsos mondott üdvözlő beszédet a város nevében, amelyre a svájci vendégek vezetője válaszolt. Majd azután autón a Newyork szállóba hajtottak a svájci csikók. A svájciak összeállítását a következők lesz: Sedlacek—Kammerer, Mejer—Müller, Gyurko, Nodlin—Martin, Nehadoma, Huber, Hirzer, Winkler IV.

Az Universitatea a következő megerősített csapattal játszik: Szatmáry—Sfera, Jankovici—dr. Stanojev, Gain, David—Carte, Stefanescu, Sepi, Ploesteanu, Surlasiu.

A mérkőzés szombat este 7 órakor kezdődik.

RÁDIÓ

SZOMBAT, augusztus 20.
Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Vegyes hangverseny. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegetem. 20.40: Gramofon. 21.45: A Kantorei kórus hangversenye. Leipzigről. 24: Skecs. — Budapest. 10: Szent István körmenete. 16: Gramofon. 17.30: Gyermekrádió. 18.15: Mándits szalonzenekar. 19.15: Mese. 19.45: Magyar népdalok. 21. Előadás. 21.45: Színházi előadás. 23.40: Budapesti koncert zenekar hangversenye. 1: Magyar líra cigányzenekara. — Bécs. 15.30: Wéber zenekar. 15.45: Gramofon. 17.15: Népszerű amerikai zenekarok gramofonon. 22.05: Vegyes hangverseny. 23.45: Jazz.

Stalin rádióban beszélni fog Amerikával és Európa államfőivel

BERLIN. A Vossische Zeitung arról értesül, hogy a legközelebb a moszkvai nagy leadóállomásról Stalin beszédét közvetíteni fogják az Egyesült Államok rádióállomásain. A rádióelőadást rövid hullámon továbbítják Amerikába. Ez az előadás mintegy első jele annak az orosz megértési politikának, amelyet a szovjetkormány az utóbbi időben kezdeményezett. Stalin néhány nap múlva megegyezően a mikrofon elé áll és ezután angol rádióállomások számára mond majd beszédet. Ez az előadás az európai államfőkről rádióelőadás sorozatának keretében történik meg. Az európai államfőkről

közül eddig Mussolini, Papen, Herriot és Stalin jelentették be készségüket előadás megtartására. Összesen 8 európai államfőre tartanak meg szólaltatni a rádióelőadás sorozat keretében.

Moszkvai hivatalos körökben tudni vélik, hogy Stalin nemcsak Amerikával fog beszélni rádióban, hanem interjút fog adni Európa leghíresebb politikusaival is. Ebben az interjúciklusban Stalin legelőször Papen kancellárral majd Mussolinivel, Herriottal és MacDonalddal fog beszélni. A szovjet elnökének interjúját a rádió nyolc nyelven fogja világgá kiáltani.

Piccard második sztratoszfériai útja kitűnően sikerült

Az egész világ ünnepli a bátor tudóst

MILÁNÓ. Miután Piccard tanár léggömbje földet ért, azonnal kiszállt és egy veronai tulajdonosnak az autóján Veronába utazott. Itt egy órát pihent. Az asszisztense a léggömb mellett maradt és összekapcsolta a tudományos műszereket, majd Milánóba szállította. Piccard léggömbje leszállás közben hozzáütődött Cavallaro hegycsúcsához Mandzua közelében, de semmi komolyabb bajt nem szenvedett. Miután Piccard elhagyta Veronát, tulfáradtnak érezte magát és az újságíróknak csak annyit mondott, hogy

a repülés a legjobban sikerült és a műszerek kitűnően teljesítették szolgálatukat.

A tudós tanár előtt a hatóságok üdvözlőket fejezték ki és a nép nagy ovációban részesítette.

A Piccard sztratoszfériában tartott megfigyeléseit előbb a laboratóriumában feldolgozza s csak azután hozza nyilvánosságra. Piccard tanár pontosan tizenkét órát volt a világűrben. A tudós kijelentette, hogy léggömbje tizenhatezer méter magasságra szállt fel és így saját maga győzte le saját magát. Veronában tartott egy órai pihenése alkalmával a világ minden részéből ezer és ezer üdvözlőtávirat érkezett. Motta svájci elnök a maga és a svájci nép nevében a legnagyobb megelégedését fejezte ki a tudósnak. Maga Piccard második repülésével teljes mértékben meg van elégedve.

Piccard első sztratoszfériai útját 1931 május huszonhetedikén tette meg. Első útja alkalmával Augsburgból szállt fel. A léggömb hirtelen emelkedett és nem sokára elveszett a felhők mögött.

A német kommunisták összefognak a szociálistákkal a köztársaság megvédésére

BERLIN. Már többször hírüladtuk, hogy a birodalmi gyűlést a szabályok értelmében a kommunista Zetkin Klára, a „forradalom anyja”, mint korelnök fogja megnyitni. Erre a nemzeti szociálista sajtó a leghevesebb támadást intézi

Zetkin ellen, és kijelenti, hogy minden erejével harcolni fog az ellen, hogy egy kommunista nő nyissa meg a birodalmi gyűlést. Ugyanezen a véleményen vannak a szociáldemokrata párt emberei is. Minden valószínűség szerint a

birodalmi gyűlés megkezdésének alkalmával nagyon heves összetűzések lesznek a korelnökség miatt, azonban egyetlen párt sem tehet semmit, mivel a törvények értelmében a legidősebb képviselőnek kell a gyűlést megnyitnia.

BERLIN. Miután azok a tárgyalások, amelyeket a kormány párt a kormány alakítására vonatkozólag a nemzeti szociálistákkal folytatott, teljesen meghiusultak, most a kormány hivatalosan más megoldás felé orientálódik. Mert a kormányalakítás kérdését még a birodalmi gyűlés megnyitása előtt azaz, augusztus 31-e előtt el kell intézni. Jólinformált körökben az a hír terjedt el, hogy Papen kancellár lemond és helyébe Schleicher tábornokot fogják kinevezni. A napokban a centumpárt és a nemzeti szociálisták között tárgyalások lesznek arra vonatkozólag, hogy miképpen oldhatnák meg Poroszország kormányának kérdését is. A hírek szerint a centumpárt hajlandó, hogy porosz miniszterelnökké nemzeti szociálistát nevezzenek ki, azzal a feltétellel, hogy a belügyminiszteri tárcát centumpárti kapja.

A német politikai helyzetet jelenleg a nemzeti szociálisták és a nemzeti párt harca jellemzi. Miután Hindenburg nem adta át a hatalmat a nemzeti szociálista pártnak, ők minden erejüket Hugenberg ellen irányították, mert szerintük Hugenberg az oka annak, hogy Hindenburg elhidegült a nemzeti szociálista párttól. A legérdekesebb az a hír, amit a „Freie Worte” ír, amely szerint a szociáldemokraták és a kommunisták között közeledés történt. Állítólag

a kommunisták hajlandók segítségüket nyújtani a szociáldemokrata pártnak,

hogy így az összes proletárok egységes frontot alkotva megmenekessék a köztársaságot.

BERLIN. Egy amerikai újságírónak tegnap sikerült Hitlerrel meginterjúvolni.

Hitler először is megcáfolta azt a tényt, hogy Hindenburgtól a hatalom átadását olyan értelemben követelte volna, mint ahogy Mussolini átvette a hatalmat kormányrajutása alkalmával. Tudomása van ily kijelentésről, de az nem Hindenburgnak hangzott el és nem tőle Hitlerrel szemben, azonban a hadügyi tárca mindenestre kikapcsolást nyert volna, mert sohasem akarta a katonai hatalmat átvenni. Az újságíró arra a kérdésre, hogy mikor fog Berlinbe bevonulni, Hitler így válaszolt:

Miért vonuljak Berlinbe, amikor Berlinben vagyok? Ellenben az a kérdés, hogy ki fog Berlinből kivonulni.

— Az osztrák nemzetgyűlés újból tárgyalja a kölcsönügyet. Az osztrák szövetségi tanács kifogásolta a lausennei kölcsön megkötését annak súlyos feltételei miatt, ezért az osztrák törvények értelmében a kölcsönügyet a nemzetgyűlés ismét tárgyalás alá fogja venni.

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb
*** napi áron beszerezhető ***

DELICATESSE

Regele Ferdinand [No. 16]

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Augusztus. 20. Szombat. Róm.
kath. Sz. István. Prot. Stefan
Görög. Prof. Samuil. Izr. 18. Ab. S. Ekev.
4. P.

Jörga azzal vádolja az új kormányt,
hogy az ország javait elzalogosítja. Jó
picc. Jörgának gondoskodtak róla, hogy
az utódoknak ne legyen mit elzalogosi-
taniuk...

Töprengés.
Az egyik román hajón egy női ten-
gerészti is van. Vajjon mi lesz vele
katasztrófa esetén? Mert, mint nőnek
joga van először ugrani a mentőcsó-
nakba, de mint tisztnek csak utóljára...

Párbeszéd a kávéházban.
— Oloasta? A budapesti munkanél-
küli diplomások rányomták az álláshal-
mozók házaira: „Itt álláshalmozó la-
kik!”

— Nálunk nincsenek álláshalmozók.
— Hogy-hogy?
— Nálunk csak állást álláshalmo-
zók vannak...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet időjárásje-
lentése szerint egyelőre még derűs,
meleg idő várható. Egy-két nap
mulva kisebb zivatarok lehetsége-
sek.

— **Inspekciós gyógyszertárak:**
Lukács D. Unió-ucca, Minerva Fe-
renc József-ut. Dr. Olariu Deák
Ferenc-ucca.

— **A király elé terjesztették az**
új katonai törvényjavaslatokat.
Samsonovici hadügyminiszter hét-
főn terjeszti a király elé az új ka-
tonai törvényjavaslatokat.

— **Stan Vidrighin közlekedésügyi**
alminiszter lesz. Bukaresti hírek
szerint egy 12-ik alminiszteri ál-
lást is kreálnak, közlekedési al-
miniszterséget, amelyet Stan Vid-
righinnel fogják betölteni. Ő lesz
hívatva a kormány és a CFR. kö-
zötti ellentéteket kiküszöbölő és
az autonóm CFR-t a kormány in-
tenciói szerint vezetni.

— **Beiktatták az új pénzügyi ál-**
lamtitkárt. Tegnap iktatták be hi-
vatalába Manolescut, az új pénz-
ügyminiszteri államtitkárt.

— **A nyugdíjasok rendkívüli**
közgyűlését szeptember hó 4-én,
d. e. 10 órakor tartják meg az
egyesület helyiségében Piata Cuza
Voda 2. (Bocskai-tér) Pop Valér
elnök kéri az egyesület tagjait,
hogy ezen a gyűlésen a lehetőleg
teljes számban megjelenjen szíves-
kedjenek.

— **Kik nyertek az osztálysorsjá-**
tékon? Az osztálysorsjáték huzá-
sán a következő nagyobb nyeremé-
nyeket húzták ki: 100.000 lej nyert:
67826, 25000 lej 20042, 20.000 lej
60036, 5781, 15.000 lej 17609, 12
ezer lej 5243, 36872, 49584, 63853,
66946, 20023, 23313, 57037, 76814.

— **A parlament augusztus 27-**
én fejezi be ülészeit. A parla-
ment a jövő szombaton, augusztus
27-én befejezi ülészeit. Addig
a fontosabb törvényjavaslatok kö-
zül csak a konverziós javaslatot és
esetleg a vagyonellenőrzésről szó-
lót fogják megszavazni. A pénz-
ügyminiszter hír szerint egy-
szakaszos törvényjavaslatot fog a
parlament elé terjeszteni a tisztvi-
selők és nyugdíjasok fizetési hát-
térüknek törvényes rendezéséről.

Sértegeti és hivatalába idézi a közönséget
a villamosmű önhatalmu pénzbeszedője

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az utóbbi
időben több panasz merült fel a
villamosmű pénzbeszedői ellen,
akik közül egyesek valóságos kis-
királynak érzik magukat. Ugy lát-
szik, hogy a pénzbeszedők a villa-
mosmű részéről egyáltalán nem
részesülnek dorgálásban vagy bü-
ntetésben, mert másképpen nem
mernének utszéli korcsmába is
beillő hangnemben beszélni a fo-
gyasztó közönséggel.

A legújabb panaszra tegnap dél-
előtt a villamosműnek az a pénz-
beszedője adott okot, aki a Moz-
dony-ucca környékén inkasszált. A
pénzbeszedő az egyik lakásban egy
ötvenegy lejes számlát akart be-
hajtani s a családfő távollétében
ennek felesége közölte a pénzbe-
szedővel, hogy pillanatnyilag nem
áll módjában fizetni s hozza ki
máskor a számlát.

— Nekem nincsen időm mász-
kálni — válaszolt a pénzbeszedő s
szavait néhány szolamba nem
illő s nyomdafestéket is alig
bíró szavakkal fűszerezve.

A meglepett urinő a pénzbesze-
dő goromba szavai után kérte,
hogy amennyiben nincsen ideje az
egyszer bemutatott számlával meg-
egyszer jelentkezni, úgy állítsa ki
a villamosmű felszólító cédulát,
hogy annak alapján a férje a szám-
lát rendezhesse. Ugyanis ez a rend-
szer a villamosműnél, hogy a fo-
gyasztónál nem fizetés esetén a
pénzbeszedő, amennyiben kétszer

— **Veszélyben van az angol tex-**
tilipar. Az angol pamutszövő egye-
sület végrehajtó bizottsága csü-
törtökön késznek nyilatkozott ar-
ra, hogy elfogadja a tanácsgeve-
sület felszólítását és közös tanács-
kozást tartson a vitás bérkérdésről.
Macdonald miniszterelnök a lancas-
hirei sztrájk miatt érintkezésbe lé-
pett a munkaügyi miniszterium-
mal. Csütörtökön újabb üzemek-
ben is megszűnt a munka, úgyhogy
most már 83 üzemben összesen 23
ezer takács sztrájkol.

— **Hatósági intézkedésre eltűnt**
a gyom a Vasvári Pál-uccai jár-
dáról. Kolozsvár. A közeli napok-
ban szigorú rendeletet adott a vá-
ros Kolozsvár lakosságának, amely
szerint azok a háztulajdonosok,
akiknek nem aszfaltból van a jár-
dájuk, kötelesek házuk előtt eltűn-
tetni a gyomot. Ellenkező esetben
500 lej pénzbírsággal bünteti meg
a hatóság a rendeletnek ellensze-
gülőket. A Vasvári Pál-uccai lakó-
sok a szigorú rendelet hallatára
lázas buzgalommal láttak hozzá
tegnap, a terminus utolsó napján
a munkához s csatoltak a kapák
a házak előtt. Estére aztán, ami-
kor a megbízott rendőr végigjárta
a járdákat, megállapította, hogy
nem burjánzik többé a ház előtt a
gyom a Vasvári Pál-uccában. De
az éjjel bizonyára jól aludtak a
gyomlálók a hatósági intézkedésre
végzett, verejtékes munka után.

— **Ford az ifjúság titkáról.** Hen-
ry Ford, az amerikai autókirály
69-ik névnapi alkalmából kije-
lentette, hogy szakadatlan munka
s az új dolgok iránti érdeklődés
védi őt meg a megöregedéstől. Aki-
nek valami állandó foglalkozása
van s aki mindig haladni tud a
korral, annak feje felett az évek
nyomtalanul suhannak el.

kísérelte meg az inkasszállást, fel-
szólítást hagy hátra. Tekintve,
hogy jelen esetben a pénzbeszedő
először jelentkezett a számlával,
annál nagyobb volt az urinő meg-
lepetése, amikor a hatalmi tul-
tengésben szenvedő ember részéről
újabb durva támadásban volt ré-
sze.

— **Mit gondol maga**
— **förmedt rá újból a pénzbeszedő**
— **ha a fizetést az irodában is**
— **el lehet intézni, miért tart ak-**
— **kor a vállalat pénzbeszedőt?**
Nem hagyok kint semmi fel-
szólítást, de mondja meg az urá-
nak,

hogy kedden délután 5—7 óra
között keressen engem a villa-
mosmű irodájában

s fizesse ki a számlát,
mert másképpen szerdán reg-
gel az áramot kikapcsolatom.

Talán mésem egészen így áll az
eset s merjük állítani, hogy a pénz-
beszedő bizony erősen túllépte egy
a hang, mint a fenyegetőzés te-
kintetében a hatáskörét, arról nem
beszélve, hogy a fogyasztó közö-
ség közül valaki fix időre magá-
hoz rendelni, illetve idéztetni vé-
leményünk szerint nincsen joga.
Valószínű, hogy az üzem vezetői a
pénzbeszedői eltévelyedésekről nem
tudnak s jelen esetben is a hatal-
maskodó pénzbeszedő megkapja
büntetését, amellyel elégtételt szol-
gáltatnak a megbántott fogyasztó-
nak is.

— **Mollison ir pilóta átrepül az**
óceánt. Mollison ir pilóta tegnap
indult el óceánrepülő útjára Port-
Mornock irországi kikötővárosból
Newyork felé. A pilóta azt tervezi,
hogy megérkezése után azonnal is-
mét starthoz áll és visszarepül
Port-Marnockba. Az időjárási vi-
szonyok rendkívül kedvezők s
ezért remélik, hogy a bátor pilóta
merész terve sikerülni fog. Most ka-
pott legújabb hír szerint Mollison
repülő tegnap szerencsésen meg-
érkezett Amerikába. Tegnap dél-
előtt Halifax felett látták. Célja
az, hogy egyfolytában vissza is
repüljön Európába.

— **Műkedvelői előadás. Az „Orp-**
heus” Műkedvelő Egyesület vasár-
nap 21-én este 9 órai kezdettel a
róm. kath. gimnázium díszter-
mében színrehozta Heltai világihi-
rű 3 felv. bohozatát a „Naftalin”.
Fellépnek: Kocsis Ilus, K. Pauer
Jolánka, Hickl Bözsi, V. Nagy Mar-
git, Buszlay Lajosné, Fodor Erzsé,
Kovács Zoltán, Radics Ferencz,
Heller Sándor, Deutsch Dezső,
Papp Imre, Bartha János. A dara-
bot zongorán Heller Sándorné Csi-
ki Annus asszony kíséri. Belépti-
díj nincsen. Műsor megváltása kö-
telező.

— **Őszi vetőmag beszerzése.** Az
idei őszi vetések előtt nagy lesz a
kereslet buzavetőmag iránt a nagy-
arányu rozsdakárók miatt. Az EGE
ezuton is felhívja az érdekelt gaz-
da közönséget, hogy őszi buza ve-
etőmag szükségleteit igyekezzen
megfelelő minőségben idejében
beszerezni, mert az egészséges ve-
etőmagból igen kevés a készlet. A
mezőgazdasági kamarák feladata
volna összehozni a jó vetőmagva-
kat és gondoskodni azok megfelelő
áron való elosztásáról.

— **A Tekéző Sportszövetség hírei:**

A Turul tekézőcsapat rendkívüli
ülésén a szövetség, Solyom és
Turul elnökeinek juriije alatt a
következő tisztújítást ejtették
meg. Elnök: Nagy Géza. Alelnök
Barabás. Pénztáros: Markovits
Csapatkapitány: Pusztay. Titkár
Benkő és Ellenőrök Pardi és Meg-
hea. Ezzel a Turul visszanyerte a
játsszói jogát. A tekéző csapat az
új tisztikar tiszteletére háziünne-
pélyt tartott, amelyen Möricz szöv.
Ungvári a Solyom és Szilassy a
Turul elnöke is résztvettek. A Tu-
rul tagjai szép játékkal tisztelték
meg a vendégeiket és a lelépő el-
nököket. — Szép programja lesz
Vasárnap a Szövetség Románia
nevű csapatának, kik vendégül lát-
ják a Marosújvári Iparosok teké-
zőcsapatát és azokkal propaganda
mérkőzést tartanak a Kovács-féle
pályán. Ez alkalommal vendég-
ként a Szaimosfalvi Somesul is be-
jön és barátságos mérkőzésen vesz
részt. Hétfőn a Kovács-pályán d.
u. 5 órakor a szövetség hölgytag-
jai mérkőznek a törpe csapattal.
A hölgyek a kisvendégek kérésére
állnak ki és a jövő generációra ki-
ható nevelésre szívesen vállalkoz-
tak. Ez érdekes mérkőzést sokan
fogják megtekinteni. Az aprósá-
gok komoly játékot ígérnek.

— **Meghívó.** Tisztelettel meghív-
juk az érdekelteket a f. évi augusz-
tus 21-én vasárnap d. e. 11 órakor
a kolozsvári zsidó kórház templo-
mában, str. Iasilor (Nagyszamos-
ucca 16) megtartandó igazgatósági
ülésre. A gyűlés tárgya: kegyele-
tes megemlékezés a kórház feled-
hetetlen emlékü főalapítójáról szé-
kelyhidi Sebestyén Dávidról, halá-
lozási évfordulója alkalmából, to-
vábbá az egyesületek ez évben el-
hunyt jótévedőiről. Az emlékbese-
deket dr. Reiter Arthur és dr. Neu-
feld Jenő egyesületi főtitkár tart-
ják. Tisztelettel felkérjük, hogy
e gyűlésen, melyen kegyeletünket
leróni akarjuk, feltétlenül megje-
szen a kormány az évi kölcsön-
retettél: Gábel Vilmos s. k. titkár,
Dr. Sebestyén József s. k. elnök.

— **Szökött fegyencek rémitik egy**
megye lakosságát. Oklahama ál-
lamban Greer megyében egyik
fegyházból huszonhárom fegyenc
szökött meg, akik az egész környé-
ket nagy izgalomban tartják. Fosz-
togatással, gyilkolással rémitik a
lakosságot, akik közül többen a
megye székhelyére menekültek. A
fegyencek közül eddig még csak
hármat sikerült eddig elfogni, a
többi szabadon garázdálkodik.

— **Rabló ugrott az operáról ha-**
zatérő pincérleány nyakába. Iz-
galmas kalandja volt tegnap éjsza-
ka Dancsi Iлона husz éves debrece-
ni pincérnőnek. A fiatal nő éjjél
után hazafelé tartott munkahelyé-
ről. Az út mentén álló eperfák
egyikéről hirtelen hatalmas tömeg
zuhant rá. A rabló kikapta a ke-
zébe tartott zsebkendőt, amely-
ben három pengőnyi aprópénz,
meg egy zalogcédula volt, azután
elfutott. Mire a pincérnő magához
tért a rémülettől, már semmit sem
látott. Dancsi Iлона ismeretlen tá-
madója ellen feljelentést tett a
rendőrségen.

* **Jámbor Lajos nagy nyári tánc-**
mulatságot rendez augusztus 20-án
szombaton este fél 10 órai kezdet-
tel és szépségversennyel egybeköt-
ve a Balogh kerthelyiségben, Gyu-
fagyár-ucca 14. szám alatt.

Egy rejtélyes párisi bűntett

Eredeti francia
bűnügyi regény

(24)

— Ne mondja! Hiszen az imént lépett be házába.

— Az igaz... de nincs itt többé... Hallják mi történt. Ezelőtt negyed órával Potenci ur egy nővel jött haza. Azonnal hozzám jött a konyhába és megelégedett hangon mondta: „Fergot apó, szült hozzám, búcsuzni jöttem; megyek vidékre! Két havi lakbérrel tartozom, fogja!” Ezzel fölszaladt szobájába, összeszedte holmiját és távozott.

— Lehetetlen! — mondá Rajmund, hisz az ajtó előtt állunk.

A fogadós mosolygott.

— Ez előtt itt, megengedem, de nem a másik előtt; e háznak két kijárása van.

E szavak hideg zuhanyként érintették Rajmundot és az orvost.

Annyi fáradtság után, annyi óvatos elővigyázat mellett, ily neveltséges kudarcot vallani!

Ez megalázó és bosszantó volt.

Vajjon sejt-e az az ember, hogy követik?

Nem azon emberek közé tartozott-e, akiknek mindig van okuk, hogy féljenek s folytonosan minden alkalomkor résen álljanak?

Csakugyan sietve hagyta el a fogadót?

Vagy pedig a fogadós is bűntársa volt és házában rejtette el?

Bármiként állottak is a dolgok, annyi bizonyos volt, hogy ifjainkat ez a különös egyén másodszor is kizátszotta.

Rajmund rossz kedve hangosan tört ki, az orvos azonban uralkodni tudott magán.

Elővette tárcáját és mintha névjegyet keresne abban, három-négy darab százas bankjegyet fitogtató és olyan ügyesen forgatta, hogy sokszorozódni látszottak az ujjai között.

— Mert hát ezáltal Potenci ur elszalasztotta az alkalmat, hogy könnyű szerrel csinos összeget kereshessen. De itt van, amit kerestem...

Adja át, ha lehet volt lakójának és tudassa vele, hogy őt illető, fontos ügyben akarok vele értekezni. Ezzel névjegyet adta át:

LEGRIS BALINT
orvos.

Színháztér, Montmartre.

Rendel mindennap egytől háromig. (Kedden és pénteken díj nélkül.)

A bankjegyhalmaz láttára a fogadós nagyon elkomolyodott.

— Nem hiszem, — mondta, hogy valaha teljesíthessem e megbízást. Azért azonban megtartom e névjegyet és ha megtudom, hogy hová lett Potenci ur...

— Át fogja neki adni, ugy-e. Most pedig kedves uram...

— Frégot, uraim, Frégot, szolgálatukra. A viszontlátásig!...

(Folytatjuk)

Hogyan szökött meg a detektivek elől és börtönéből Csöregi Márton, a bánffyhungyadi hirhedt betörő

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóreggelt” tegnapi számában jelentetük, hogy a hatodik hadtest hadbíróóságának börtönéből vakmerő módon megszökött Csöregi Márton szökésért és betörésért elítélt katoná. Csöregi két évvel ezelőtt szökött meg ezredétől, amikor is letartóztatásától való félelmében Magyarországra menekült, ahol 2 éven keresztül lopásokból tartotta fenn magát. Néhány héttel ezelőtt Csöregi Márton, aki Magyarországon is a hirhedt betörők közé tartozott, a budapesti rendőrség letartóztatta s rengeteg nagyobb betörést bizonyított rá. A letartóztatás a tagbaszakadt, szinte bikaerővel rendelkező betörőt nem ejtette kétségbe, mert az első pillanatban feltalálta magát s kitervezte, hogyan hajtsa végre szökését.

Csöregi a budapesti rendőrségen kihallgatása alkalmával beismerő vallomást tett s hajlandónak mutatkozott, hogy a defektiveket elvezeti a lopott dolgok rejtekhelyére, amely szerinte a Zugló egyik hatalmas bokra alatt volt. A betörő két detektív kísérté ki az állítólagos rejtekhelyre, majd amikor a Zugló egyik teljesen néptelen részére értek, Csöregi a földről egy ágat kapott fel, amellyel mindkét detektívet szembevágta annyira, hogy azok pillanatig elvesztették látási képességüket s mire magukhoz tértek, addigra a betörőnek hült helye volt.

Csöregi ezután visszaszökött Romániába s hazament szüleihez Bánffyhungyara, de alighogy megérkezett, a bánffyhungyadi rendőrség letartóztatta. Csöregit kellő fedezet mellett Kolozsvárra szállították, ahol a hadbíróóságnak adták át hogy szökéséért, valamint az itt elkövetett betöréseikért felelősségre vonják. A vakmerő betörő, úgy látszik, nem a legjobban érezte magát a hadbíróóság börtönében s rövid néhány heti fogság után megtalálta a módját annak, hogyan játszhatja ki az őrök éberségét, önkényesen visszaszerezve szabadságát. Csöregi Márton kérekerítésére országszerte bevezették a nyomozást.

Felrobbant egy kárbidlámpa a vasutiműhelyben és két ember megsebesült

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap késő délután súlyos baleset történt a CFR. egyik műhelyében. Janov Andor Bács községi illetőségű kolozsvári lakatos és Szatmári Sándor, Str. Banatului 109 szám alatti lakos, kárbidlámpával a kezükben javították az elromlott gépet, amikor a lámpa hirtelen felrobbant és a belőle kiesapott erős füsttől ájul-

tan esett el mindkét munkás. Azonnal mentőkért telefonáltak, ahonnan dr. Ilie Grigoriu szolgálatos mentőorvos szállott ki a helyszínre, de akkora már a két munkás magához tért, úgyhogy már csak az esés okozta sérüléseiket kellett a mentőorvosnak fertőtleníteni és bekötözni.

Tragikus halállal mult ki egy valamikor jómódban élő kolozsvári kereskedő

CLUJ-KOLOZSVÁR. Szomorú hír terjedt el tegnap a késő délutáni órákban városunkban. Zsidó Károly 66 éves ismert kereskedő, Majális-ucca 10 számú ház filegóriájában hirtelen halállal meghalt. A rendőrség kiszállt a helyszínre, hogy megejtse a hatósági vizsgálatot és kihallgassa a házbelieket. A kihallgatás folyamán a szerencsétlen kereskedő szállásadója elmondotta, hogy pár héttel ezelőtt rendkívül szánalmas állapotban találta Zsidó Károlyt, akin látszott, hogy valamikor jobb napokat látott. Megszánta és felajánlotta neki szállásképpen a ház háta mögött levő filegóriát. Ágyat szerelt oda neki és ha otthon látta, nem mulasztotta el megvendégelni Zsidó bácsit egy tányér levestel. Azonban utóbbi időben az öreg elment reggel és este jött haza. Állandó helye pedig a Mátyás

király-uccai kis bodega volt, ahol a bodega tulajdonosa naponta vendégül látta régi ismerőseit. Ő is úgy találta rá az öregre, hogy egy alkalommal éhesen, lerongyolódva látta jóímerőjét, akit megszánt és megvendégt. Azóta mindennap eljárt a hajléktalan kereskedő jó emberéhez, ott evett ott ivott, de többet ivott, mint evett. Közben Szamosfalváról moslékot hordott egy kolozsvári házhoz, amiért kapott néhány lejt, amit azonnal megivott.

Zsidó Károly ismerősei szerint, az öreg még a közelmúltban is Kolozsvár legnagyobb szövetárkereskedőinél volt alkalmazásban. Majd amikor utolsó állását is elvesztette, akkor csapott fel moslékhordónak és hajléktalan éhezőnek. Zsidó Károly tragikus halála kolozsvári ismerősei körében nagy részvétet keltett.

Az időközi bizottság közmunkákkal akarja megoldani a munkanélküliség kérdését

CLUJ-KOLOZSVÁR. A napokban Hoffer Géza vezetésével a kolozsvári munkásság és munkanélküliek küldöttsége kereste fel dr. Deleu Victor polgármestert s memorandumot nyújtottak át, arra kérve a polgármestert, hogy tekintettel a közelgő őszre és arra, hogy a munkanélküliek száma az idén előreláthatólag sokkal nagyobb lesz, mint tavaly volt, főleg pedig a tavalyi munkanélküli segélyezésnél előfordult szabálytalanságokra, indíttassa meg a közmunkákat, teremtsen munkaalkalmakat a szennvedő munkanélküliek számára. A memorandum többi része a tavalyi segélyezés szabálytalanságaira hívta fel a polgármester figyelmét. Deleu polgármester a küldöttségnek megígérte, hogy a jövő héten összeülő munkanélküliek segélyező bizottság határozni fog a segélyezés ügyében.

A polgármester jelenleg Bukarestben időzik, ahol a belügyminiszterrel tárgyal a munkanélküliek segélyezése ügyében is. Nincs kizárva, hogy tekintettel a város nagyobb utépítési szükségére, a segély pénzével közmunkákat fog indítani az időközi bizottság.

Riúzták a templomból papjukat a kolozstótfalviak

CLUJ-KOLOZSVÁR. Érdekes ügyben kezdte meg a vizsgálatot tegnap a kolozsvári ügyészség. Az ügy Kolozstótfalu községben kezdődött, ahol a parasztnak Teo Felican Alexandru görög katolikus papjukat nem voltak megelégedve és más papot kértek a görögkatolikus egyházközségtől.

A parasztnak kérésének kivizsgálására augusztus 6-án bizottság szállott ki az egyházközség részéről, de nem látta szükségesnek a falu papjának áthelyezését, mire a parasztnak kijelentették, hogyha nem teljesítik kérésüket, akkor a papot egyszerűen ki fogják dobni a templomból. A Kolozstótfaluba kiszállott esperes nem vette komolyan a parasztnak fenyegetését, de később megbizonyult a parasztnak szavatartása.

Az elmúlt vasárnap Teo Felican Alexandru szokás szerint a templomba ment, hogy a vasárnapi istentiszteletet elvégezze.

Fel is készült a szertartás elvégzésére, de amikor a sekrestyéből kiment az oltárhoz, a parasztnak egyszerűen

kivették kezéből a füstölőt és az egyházi ruhákat lehúzták róla, kitétték a templomból.

A templom előtt valóságos harc kezdődött, mivel a templomból ki dobott papnak néhány híve is akadt, akik védelmére keltek. A csendőrség közbelépése teremtett csak rendet a parasztnak között és három vezetőt: Lukács Pétert, Maja Nicolae, Maja Vasile és Irimes Iuont letartóztatta, akiket átadott a kolozsvári ügyészségnek, amely az ügyben érélyes vizsgálatot folytat.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban **CZINK CÉG** egy fogalom!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61.